

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— forint
Félévre 6.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes számon 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábas postai
soronként 5 krajával
számítatnak.

Kisiparos, kigazda.

Debreczen, február 7.

A mi a kigazda a mezőgazdaságban, az a kisiparos az iparban. Mind a kettő előtt többé-kevésbé el vannak zárva a nagyobb értelmiség áldásai és mind a kettő érdemes a kormány pártfogására, legmesszebbmenő támogatására és gondoskodására, mert mind a kettő államfentartó elem, a mely, ha lételeben biztosítva van, vérevel és vagyonával hozzájárul a haza közterheihöz. De ha ez az elem gondtalanul ki lesz szolgáltatva mindenféle izgatók és bujtatók kísértéseinek, ha a kormány a szegény ember bujával bajával nem törődnek, akkor a kigazda az agrárszociálizmus karjaiba rohanna, a kisiparos meg a szociáldemokrácia táborába.

Ez eshetőségek elkerülése a kormány legelőkelőbb feladatainak egyike és ugy a közvetlen érdekelt néprétegeknek, mint az okos szociálpolitikusoknak, és közigazdákknak el kell ismerniök, hogy nincs Európában második kormány, a mely oly nagy komolysággal és annyi erélylyel látott volna e feladat megoldásához.

Darányi földművelésügyi miniszter külön osztályt alapított miniszteriumában ez ügyek ellátására, és a kigazdák támogatá-

sát célzó fáradozásait általánosan elismerik. A mezőgazdaság melékáigai nagy propagandának örvendenek és épen ily elterjedtségnek és az agrárszociálizmus elnyomása végett alkotott törvények legnagyobbbrészt a mezőgazdasági munkások érdekében hozattak.

A kereskedelemügyi miniszter a kisipart támogatja, a midőn a kiképezés magasabb fokára emeli azt, iskolákat, gyakorló intézeteket teremt, melyekben a munkások ügyességét és értelmét fejlesztik és emelik.

A tanulmányok és magasabb kiképezésnek szolgálnak a sok iparmuzeumon kívül a nagyszámu ösztöndíjak, melyekkel a tehetségesebb munkásokat további tanulmányozás és magasabb kiképezés végett külföldre küldik. A kereskedelemügyi miniszter gondoskodik ezeknek a külföldön szerzett ismereteknek értékesítéséről és áruésarnokokat alapít a kisiparosok készítményeinek értékesítése végett. De gondoskodik a földolgról is: olcsó pénzkölcsönről és még olcsóbb hajtó erőről. Minden terre, a mely a kisiparost érdekli, nagy súlyt fektet a kereskedelemügyi kormány és rendkivüli jó akarata mindenütt a legjobb gyümölcsöket termi. E gyümölcsöket a kisipar megerősödésében és fejlődésében látjuk, a

mely kisipar, tekintettel a kormány áldásteljes működésére, nagyra-becsülendő és megtisztelő bizalommal vonzódik a kormányhoz.

Nagy megnyugvással és megelégedéssel tölti el az országot, hogy a kormány már hivatalba lépte óta a kiváló mértékben nagy gondot fordított a kisiparra és kigazdákra és ebben az irányban az egész kabinet osztozik a sikerben és az egész ország megtisztelő elismerésében.

Oroszország és a krétai kérdés.

György görög királyi hercegnek a krétai kormányzói állásra való kijelölése a Balkánon oly feszült helyzetet teremtett, a melyen már évek óta nem volt, még most egy éve sem. a mikor a görög-török háboru kitört. Már magában véve az a tény is, hogy Oroszország, mely évek óta a török-kérdésben. — persze csak hivatalosan — a tartózkodás és a böles mérséklet politikáját követte most ismét aktive lép fel, alkalmas arra, hogy teljesen megváltozott politikai konstelációt idézzon fel. Hogy ezt a tényt a kisebb Balkán-államok észrevették, és hogy ez beuntük azt a veszedelmes illuziót keltette, mintha Törökország fölöstésének pereze már elérkezett volna, máris tisztán mutatkozik. Ily körülmények közt veszedelmes közelségbe jutottunk annak, hogy a keleti kérdés, egész terjedelmében, ismét szönyegre kerül. Azelőtt, a mikor ezt a mozanatot csak elméletileg kellett figyelembe venni, nyíltan ugy fogták föl, mint casus belli omnium contra omnes. Most, a mikor ez az elmélet a gyakorlatba készül átmenni, ezt a konzekvenziát nem ismerik nyíltan kifejezni. Ma pedig ezek éppugy érvényben vannak, mint azelőtt. Ily

TÁRCZA.

Hajnal a parton.

Irta: Tömörkény István.

A nap, messze fönt a vizen, Tápé felől fölkel azon időben, ahogy azt neki a kalendárium rendel. Közhiedelem szerint Tápé tájékán állandóan alkalmazva vannak hat tótok, akik a napot minden reggel feltolják az égre s végül még csáklákkal utána bökdösnek, hogy jól haladjon. Így utnak is ereszkedik a nagy fényesség és szétveti világát a vizen. Parti madarak fölébrednek s halak dobják ki magukat a vízből. A tápéi malom nagy szárnyai azonnal forogni kezdenek. A malom integet a zöld fűzfák közül a karjaival, hogy erre, erre emberek. Itt jó lenni a fűzfák közt, a partos helyen, a víz szélén, amelyen lassan ereszkednek le a tutajos oláhok. A vizen a hajnal köde legel. A tulsó oldalon tizenkét ló huz egy nagy domentátumos hajót. Lassan mennek, igen lassan és mégis sokat haladnak. Az oláhok sietve kapnak a kormányhoz és kitérnek előre. Ugyanis azért oláhok, hogy iparkodjanak.

A parton még nem indult meg a rendes nappali mozgás. Apró gőzösök füstölögnek, hogy majd mennek vala-

merre. Az öreg zsidó ember, a ki a buzát szokta mérteni a hajóba, napernyőjével lassu csoszogással megjelen s megy a dolga felé, mint ötven év óta tavasztól őszig tenni szokta. Mindig a más buzáját méri, amit a más egy másik másnak adott el, ő csak méri. Mennyit mérhetett már meg? Pipája ama régi, ma már ismeretlen kávéházi pipákból való, amelynek garas volt darabja, sőt három krajczár kettő. Fehér pipák ezek s manapság talán már sehoh a világon nem kaphatók. Honnan van neki mégis? Onnan van, hogy egyszerű emberek egyszerű móddal élnek. A pipát, ha elkeveredik, csak be kell dobni a parázsba. Ott lángol, izzik és susterékol, mignem olyan fehéren kerül ki belőle ismét, — mint egy ma születet kis macska.

A sleppéről pedig a kormányosok feleségei igyekeznek kifelé a piacra. Már a piacon igazán aranyat lel, aki korán kel. Négy öt hajó egymás mellé kötve azokon ugrálnak keresztül az asszonyok a vasalt szoknyában. A gyerekek otthon maradnak, azon a darab fadobogón, a mely a slepp teteje. Már dugja is ki a fejét itt-amott egy-egy borzas szőke gyermek vagy barna, már ki micsodás. A kutyák is fölébrednek a sleppben s a gyerekek szaladgálnak a tetején a kutya után. A sleppnek semmiféle korlátja nincsen.

Mint van az, hogy ezek a gyerekek nem esnek bele a vízbe? Bizonyára István király könyörög érettük. (Bár hiszen akkor nem panaszkodhat a foglalatosság irányában.)

Emitt egy ezimbora végez érdekes kísérleteket. Nem akar bemenni a kutya a vízbe. Vadásznak az ilyesmi méreg. A multkor ugyanis a hasznára fordította a kutya merengését s belökte a folyóba. Azóta aztán semmiféle hajlandóságot az eb a vízhez nem mutat. Most már esalogatná tyukkal, kalácscsal. Igen jó, ehető ételeket dob a Tiszába. Hektor szalad utána fölfele a parton (mert a hajók közt megszorulva olyan bolond a parti viz, hogy fölfele folyik), de bele nem megy. Még a vízmerítő lápra is átsétál, hátha annak az irányába hozza a sodor.

— Látod, látod — mondja örömmel a ezimbora — hogy bevált az elvem. Kényszereszközökkel nem szabad hatni a kutyára.

Nagy öröm az, ha az embernek valamely elve a valóságos életben is beválik. Am később, mert semmi boldogság sem teljes, csak bemegegy a kívánatos falatért a Hektor.

Mikor kijön, olyan vizet csap szét maga körül, hogy a kőfalra támaszkodó öreg emberek huzódözva nézik.

...ár 5.
...2-ki
...moló
...tag
...gnál
...opal
...leti
...min-
...hat,
...vá-
...hó
...tan-
...k 10
...zó.
...Buza, rozs és tengeriszt.
...ak
...k:
...torok
...fém-
...vágó
...és
...4. sz.

körülmények közt igen érdekes, ha azt az akciót, mely most Konstantinápolyban lejátszódik, úgy orosz-, mint török szempontból figyelembe vesszük.

Magyar ref. egyház Chicagóban.

Nem egészen ismeretlen lapunk olvasó közönsége előtt az a mozgalom, melyről egy ízben a múlt nyáron mi is hírt adtunk — melynek célja messze idegenben, a hatalmas Michigan tó partján elterülő óriási városban, Chicagóban magyar ref. templomot építeni. A mozgalom már csak annyival is inkább közelebb érdekelt bennünket is, mivel ennek élén alma materünk, egyik, nem is olyan régen végzett, kiváló képzettségű fiatal növendéke áll, Harsányi Sándor, ki ezelőtt több mint 3 évvel, teológiai pályájának elvégzése után, az apostoli lelkesedésnek erejétől ösztönözve, az amerikai angol missziói főhatóság egyenes meghívására vitorlázott ki a nagy Amerikába, hogy gondozója, vezére és pásztorja legyen ott az idegenben, minden lelki gondozást nélkülöző hitfeleinknek. Az ifju lelkipásztor a legnagyobb lelkesedéssel, nagy erélyvel s kitartással fogott nemes munkájához, melynek szemmel is látható szép gyümölcse lett a rövid időn felépített magyar ref. templom, s csak a múlt évben fölavatott szép parochiális és iskola épület Cleveland városában. Egyházi hatósága most még szélesebb mezőket nyitott az ifju lelkész munkakedvének érvényesítésére, midőn a hatalmas Chicagó városában elszórtan élő ref. hívek gondozásának szent ügyét tette le kezébe.

Erre vonatkozik az a meleg hangu, minden sorában a krisztusi szeretetet érzelmét magából kisugárzó szép fölhívás, mely hozzánk is beküldetett, melyben az új lelkész első rendes isteni tiszteletre, és egyszersmind beköszöntője meghallgatására is hívja fel a chicagói ref. magyarság figyelmét. Adjon Isten az ifju lelkipásztornak, nekünk is kedvelt munkatársunknak, a mily dicső ép oly nehéz munkájához állandó buzgalmat, kitartást és fáradhatatlan munkakedvét, hogy álljon a magyar ref. nép törhetlen vallásosságának ékes tanujele gyanánt nagy Chicago városában is egy sugár magyar ref. torony és templom.

A felhívás így hangzik :

Ott egy egész sor ősz fej van. Barna és rózsapiros arcok, amikre nagyon illik az ősz bajusz. Különféle ruhákban vannak az egyik módos, a másik épen csak hogy él, de a régi idők s a közös mulatság csak összehozzák mindet. Olyan vizenjáró ember ez valamennyi, kik már kiálltak a munkából. Csak így a parttól nézik mások járását, kelését. Ha esik az eső, akkor is csak ott van, ha süt a nap nagyon ádázul, szintén csak megjelen.

— Hej testvér — mondja egy igen öreg, hajlott hátú ember — de rég jártunk együtt a Dunán. Van ötven éve.

Amaz gondolkozva tömi a pipáját a mutatoujjával.

— Van ám — szól, több is.

— Hajhaj. Emlékszik e kend arra a nótára :

Kifogták az rózsám

Az pesti hid alatt

Hej, az pesti hid alatt.

Egyszerre öt hat reszketeg öreg hang mondja rá a végít :

Hej az pesti hidalatt.

Akkor megint az első szól !

Hej, pesti hid külábja —

Kegyelem és békesség az olvasónak, a mi Urunktól a J. Krisztustól ! Ámen.

Istennek népe ! Szeretett hívek !

Tetszett az isteni kegyelmes és bölcs gonviselésnek, hogy engem, az Evangélium igénytelen hirdetőjét, eddigi sáfarkodásom munkatéréről új mezőkre, a Chicago és környéki ref. hitfeleim lelki gondozásának mezejére hívjon el.

Isten szózata, egyházi felsőbb hatóságom parancsa előtt meghajolva, de benső erő által is ösztönözve és a ti szeretetteljes kérésteknek engedve, az Ur nagy nevének segedelmul hívása mellett alázattal és félelemmel, de egyuttal reménységgel is fogok a szent munkába. Félelem és alázat tartják elfoglalva lelkemet, ha erőtlenségemre és az előttem álló munka nagyságára gondolkodom ; reménység tölti el lelkemet, ha nézem a ti előlegezett szeretetteljes ragaszkodástokat hozzám

Bátortalanságomat legyőzi az Ur szózata : ne félj kicsiny Jákób, veled vagyok én, és az én botom is vesszőm megoltalmaznak tégedet ! Ne féljünk hát, az Ur legyen a mi bizodalunk, kinek neve erős torony. Ne féljünk, sőt inkább dicső őseinkhez méltóan, mondjuk mi is, mint egy ajkkal : „az én életem is nekem nem drága a Jézusért.”

Hivatalos munkálkodásomat közölte, szeretett testvéreim, Február hó 6-án, Vasárnap délután pontban 3 órakor, a 9231. Houston ave szám alatt levő angol ref. templomban South-Chicagóban (hol eddig is áldoztunk) ünnepélyes beköszönővel fogom megkezdeni, amelyre, valamint az utána tartandó gyűlésre szeretettel hívunk meg minden, anyaszentegyházunk iránt igaz szeretetet érző hitű atyánkfíát.

A kegyelem Istene pedig áldja és szentelje meg szent munkák kezdetét és végét, az Ő nagy nevének dicsőségére. Ámen.

Chicago, január hó. 1898.

Harsányi Sándor,
ev. ref. lelkész.

Tovább azonban nem megy. Elakadt. — No — szól a többinek, biztatva Hej, pesti hid külábja —

De azok nem szólnak. Fejüket félre billentik, egy másik fölfelé tekint. Hogy ugyan hát ugyan ? Igen : Hej pesti hid külábja... pesti hid külábja — — De mindannyian csak hallgatagok maradnak. — A fény, ami a szemekben pillanatra fölgyulad, elalszik megint.

Nem, nem. Már nem tudják. — Elfelelték véglegesen.

Ha tudnám, milyen szívesen mondanám nekik.

Halad fölfelé a sütőasszony az alsó városról. Ez egy olyan asszony, aki kenyeret szokott sütni. Emitt egy szűkes utcából illendő sötét ruhába öltözött másik asszony jön ki, kendő van a kezében összehajtogatva.

— Mék erre fölfelé, — mondja neki — mer a makkói hajó möggyütt tennap.

— Az az — felel az öreges nő lassan — möggyütt. Én is láttam. Az öreg hajó van itt, a szent Lőrincz. A Dégieké volt az a hajó, tudja, mikor készült, mert itt készült még a két kis Horváthok idejébe. Azután akkor, hogy a testvér sógorát a gugorarud fejbe ütötte.

Debreczen a mult hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen, február 6.

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. tartotta gr. Dégenfeld József főispán elnöklése mellett február havi ülést. Szokatlanul kevés ügy került szőnyegre. A szakelőadók január havi jelentései foglalták le az ülés idejének egy részét. E jelentéseket kivonatossan a következőkben ismertetjük :

A polgármesteri jelentés szerint a rendőrség 118 egyént tartóztatott le, köztük nyolclopásért. Önálló ipar folytatására 29 egyén nyert igazolványt. A katonaság létszáma 1983 ember volt 399 lóval. A lakosság állami egyenesadófejeében 18313 frtot, 15 százalékos pótdobban 1326, 32 százalékos pótdobban 503, utadobban 1098, nyírvíz társulati járulékbán 760 frtot fizetett.

A tanfelügyelő jelentette, hogy Mitrovics Gyula és Roncsik Lajos társaságában megkezdte az ev. ref. elemi iskolák látogatását. Az országos tanítói árvaház népessége nem változott. Az intézet szépen haladt előre, — csak az a baj még, hogy a segédárvaatya állása nincs betöltve. A felügyelő bizottság két tagja Mayer Emilné és K. Tóth Kálmán példás rendet találtak.

A közegészségügyi állapotok kedvezőbbek voltak, mint decemberben. A ragályos betegségek is már csak szőrványosan fordultak elő s mindössze 8 halálozást okoztak. Születések száma januárban 213 volt (148 ev. ref. 2 ág. ev. 37 r. kath. 49 g. kath. 22 izr.); meghalt 129 egyén (86 ref. 28 r. kath. 3 g. kath. és 12 izr.). A születések évi átlaga ezer lakosra 42%, a halálozásoké csak 25%. Egybekelt 40 pár ev. ref. 5 pár izr. és 16 pár vegyesvallású jegyes. A közkórház beteglétszáma jan. végén 244 volt.

A kincstár bevételei következőleg alakultak : egyenes adó befolyt 44431 frt ; az összes adóhátralék 330506 frt, 15865 frttal több mint 1897 januárjában. Ez is az idők jele. Bélyegjövődék 17115, jogilleték 10730, dohányjövődék 59210, (az inséges esztendő dacára is 6611 frttal többet füstölt el a lakosság, mint a tavalyi januárban), határvám 5268, fogyasztási és italmérési adó 39051 frt. (Ez utóbbi 4653 frttal kevesebb mint a múlt évben).

— Ugy, ugy — vág a szavába a sütőasszony, hogy ő is beszéljen. — Nálunk mög nézze, mi esett. Hoznak a tanárul gyereket körösztolni. De ugy igaz ám, ahogy mondom. Viszik a paphoz. Ahogy a pap levőszí rulla a kendőt, nem gyereket van a pólyába, hanem hal.

— Hal ?

— Hal. Azt mondja, ezt nem körösztolheti. Vigyék ki. Kiviszik a népek, csodalattal. Odakint mögnézik, hát csak gyereket. Mögön visszaviszik. A pap levőszí rulla a kendőt, hát most mög két szál gyertya van a gyereket hejjin. Avval a pap mérges és pirongatja a népeket. Kimönnek mögön, odakint, hát csak gyereket az. Kisdéd gyereket. Viszik ujra vissza, hogy gyereket ez. A pap ujra fölvőszí rulla a kendőt. Most fehér galamb volt a pólyában. Fölszáll és azt mondla : Köszönd, hogy se hálnak, se gyertyának hitelt nem adtál. Mert ha hálnak ádsz hitelt, vizözön vőszí el a világot, ha a gyertyának : tűz vész. Így azonban éhhalállal pusztul el a világ.

Az öreg asszony szótalan halad.

— Nem hiszik, látja, nem akarják elhinni a népek, Kata ángyi — fakad ki elkeseredve a sütőasszony. — Möglássa nagy sanyaruságok következnek.

Presbiteri közgyűlés.

Debreczen, február 7.

A fölfrísitett ref. presbiteriumnak ez volt az első közgyűlése.

Kiss Áron lelkész elnök nyitotta meg az ünnepies színezettel bíró ülést, Isten áldását kérvén a presbiteriumra város sok nagy munkára.

Az új presbiterek esküje.

Somogyi Pál főjegyző nyomban utánna felolvasta a presbiter választás eredményét s az elnöki asztal elé gyűltek az új tagok, akik éljenzés között tették le az előírt hivatali esküt a Szent Háromság egy Istenre. A presbiterium új tagjai ezek:

Ablondy Gedeon, ifj. Bányai István, dr. Benedek János ügyvéd, Fereny Gyula, dr. Csulyás István tanácsok, Kálmán András, Kecskés István, Kéki Sándor, Komlóssy Arthur városi főjegyző, Kövesdy János, Kulesár Gábor, Molnár Sándor, T. Nagy János, Roncsik Lajos kulturtanácsnok, S. Szabó József tanár, Szabó József volt gyógyszerész, jelenleg szövetkezeti pénztárnok, Széllósi Sándor, Szunyogh Albert, Tóth Gergely, Török Bálint, Juhász Ignác ügyvéd, Varjas János, Veosey Imre tanácsnok, Csúrka István és Zong János tanítók.

Az egyház nyeresége.

Kiss Áron püspök bejelenti, hogy elnök társával együtt sikerrel jártak el a presbiterségről lemondott Puky Gyula táblai elnökkel, aki kész tovább is hordozni a presbiteri tisztelettel járó terheket (Éljenzés.)

Puky Gyula röviden megmagyarázta, miért mondott le a presbiterségről. Neki azt a tisztesség érzet tanácsolta, mert a midőn a közelebb lefolyt egyházkerületi tanácsbíró választásnál, mely neki többséget szerzett, azt látta, hogy a debreczeni egyház gyűléstermében szavazáskor mellette egyetlen hang nem emelkedett, — ő levonta belőle a következtetést s úgy vélte, hogy lemondásával a presbiterium akaratának hódol.

Puky Gyulát minden oldalról megéljenezték e férfias őszinte nyilatkozatáért s azután ugyancsak helyén való intelmek szövege ezuttal is s bár beteljesednek az a reménye, hogy az új presbiterek a köteleességek hű és buzgó teljesítése által

igyekeznek kiérdemelni választóik buzgalmát. Erre pedig — így szólt a főkurátor — ma nagy szükség van nagyobb mint eddig, midőn minden oldalról aggasztó jelenségek, bomlasztó törekvések fenyegetik az egyház léte alapjait.

Altalános tetszett a polgármester idő- és alkalmoszerű beszéde. Majd meglátszik, mi lesz az eredménye. Az új presbiterek nevében Komlóssy Arthur mondott köszönetet az üdvözlő beszédért s tett ígéretet, hogy a megtisztelő bizalomra igyekezni fognak magokat érdemessé tenni.

Bizottságok alakítása.

A tárgysorozat következő száma az új szervezeti szabályzatban megállapított különböző állandó szakbizottságok megalkotása volt, amely szavazás útján történt s míg a Puky Gyula elnöklése mellett működött szavazatszedő küldöttség a szavazólapokat összeszámolta, a közgyűlés folytatta a többi ügyek tárgyalását.

Kegyes ajándékok.

Az illeték egyenérték bevallási ügynek elintézése után egy sereg szép adományt és végrendeleti hagyományt jelentettek be. Ilyenek az özv. Bartha Istvánné gyűjtéséből vásárolt részben pedig az ő általa ajándékozott keresztelő felszerelések, özv. Nagy Bálintné Bikfalvy Klára, Pető Józsefné hasonló és értékes ajándékai, Domján Lajos 30, özv. Könyves Tóth Antalné Simonffy Polyxena 1000, özv. Kolozsváry Péterné 200 frtos hagyományai, amelyeket az egyháztanács hálás köszönettel fogadott és a reáik vonatkozó intézkedéseket megtette. Hamarosan tustek a Szondy Kenessey alapítvány kamatainak nem kolduló szegények közt való kiosztásán. Több papi, tanítói s egyéb szegény özvegy asszony 10–15 frtjával összesen 355 frt segélyt kap.

Viaskodás.

Tudomásul vették, hogy a városi tanács az ispotályi templom hiányait minden ebből vonható következtetés és a viszkereseti jogfentartásával ezuttal is helyrehozhatta. Nem ily simán intéződött el a tanács azon átirata, mely tudatja, hogy az ingyön iskoláztatási pénztár segélyezésére kért évi 2000 frtot a város megtagadta.

Szinay Gyula az ügynek küldöttséghez utasítását indítványozza, hogy ez

jobb informáló véleményt mondjon róla. Kiss Albert támogatta ez indítványt, közben figyelemre méltó érveket hozva fel a városi tanács végzése ellen. A közgyűlés el is fogadta a Sinay indítványát. A felszólalások özönét idézte elő, a városi tanács két másik átirata, amelyekben a Baranyi, felsőbb leányiskolai és a Papp Józsefné féle házak faillettségét városi szabályzatra hivatkozva szintén megtagadta. A tanács végzésének szellemében Komlóssy Arthur és Simonffy Imre szólaltak fel. Ellenben Somogyi Pál, Sinay Gyula, Dicsőfi József, Nagy Zsigmond és Kiss Albert azt vitatták, hogy a Baranyi és Pap féle házakat a fakompetencia joggal megilleti, mert azok nem az egyház, hanem az egyház közlése alá bocsátott önálló jogi természetű alapítványok tulajdonát képezik. A többség ekként határozott.

A nagytemplomhoz tartozó szent edények leltározásának elrendelése után, ami szintén nem mult el némi izgalom nélkül, — jött a közgyűlés igazi szenzációja.

A kollegiumi főgimnázium tanári kara, a presbiterium felhívására, hogy képviselőt küldjön a presbiteriumba, azzal felelt, hogy e joggal nem akar élni, mert különben a presbiteriumnak a kollegium más három tanszakát kizáró határozata után részt űne a főiskola történelmi egységén, melyen alapul a debreczeni egyháznak a főgimnáziumhoz való viszonya is.

Altalános meglepetés. Mitrovics Gyulát sajnálattal érinti e válasz, s az abban foglalt oktatás. Egyszerűen tudomásul vételét indítványozza.

S. Szabó József nem lát sérelmet a tanári kar átiratában, melylyel csak álláspontját akarta megokolni.

Nagy Zsigmond megjegyzi, hogy ez az átirat névszerűt szavazással, egy szó-többséggel jött létre.

Kovács József szerint ez sérelem a presbiterium udvarias meghívására s miután abban nyílt törvénysértést is lát, — az tudomásul nem vehető, — hanem úgy kell vele elbánni, ahogy a törvénysértővel szemben a törvény előírja.

Fereny Gyula hosszabb szép beszédben, lelke egész hevéllel kélt védelmére az átiratnak és a tanári karnak s a szeretet nevében békérre híván fel a presbiteriumot, indítványozta, hogy a tanári kar újból hívassék fel a képviselője

A nap kezd följobb haladni. A folyón megmozdult az élet. Vizi molnárok jönnek a partra ladikkal, hogy a buzát bevigyék örölni. Három gyerek jön, egy közülök nagy kenyeret visz.

— Nézzétek — kiáltja diadalmasan — az a mi sleppünk ott a tulsó parton. A négyszázhuszonegyes. Ép ahun az apám is, mer kátrányozzák a földét.

Rögtön igen nagyot is kiált:

— Édös apám!

A szóra egy esolnak elvágódik a slepp oldalától s jön át a Tiszán a gyerekekért. Vagy a kenyérért talán. A sebes vizen lassan halad át nehéz, széles, ujmodi alak. Az evezést elunja az ember, a ki hajtja; mert akármily mélyeket feszít a lapáttal a vízbe, majd csak egy helyen áll. Hirtelen a ladik hátuljára csapja a lapátot s két kézzel oly módon kezdi forgatni, hogy a nyele csupa „s” betűket ír. A ladik most azonnal megindul és megy nyilegyenest a víznek részut fölfelé. Így lesz az otromba szerzből csavarjártu hajó. Ugy lehet, egy ilyen fajta evezés adta meg az ötletet a csavargözörsre annak, aki azt eltalálta. Egy darabig most ezt nézik a partról. Hirtelen azt mondja egy öreg ember:

— Ahun jön az Ausztria a Szilveszterrel.

Messze fönt a csillogó vizen, ugy egy óra járásnyira lapos feketeség látszik, amiből egy üstbe olvadó rud nyulik az égnek. A hátamögött széles barna test. Jönnek lefelé.

— Hát — mondja egy másik a nézők közül — az ugy sem az Ausztria, hanem a Ponezius.

— Mán pedig nagyon mög van kend bukya, ha azt hiszi.

— En? — ütődik meg emez.

— Kend hát.

— Hát fogadok kenddel, hogy a Ponezius.

— En mög fogadok kenddel, hogy az Ausztria.

— Mibe?

— Hát mibe?

— Hát két kis üveg pálinka mög két sóskalás.

— Ehun-e nyujtja a másik a kezét.

— Vágja kend el, sógor.

A sógor elvágja az összefogott kezeket, miután elvágás nélkül a fogadás nem érvényes. Az elvágás jelzi ugyanis, hogy a fogadást nem négy szem közt kötötték, hanem ott volt a harmadik is, az elvágó, tanunak.

Ezentul mindenek érdeklődése a gözörsre irányol, amely egyre közelebb pipál.

— Ha a Ponezius, akkor mindjárt mögümerszik, csak ugy forduljon, hogy elővágódjon a fara mögül a ladik — véli egy ember.

— Már miért?

— Mert a János a mult héten vött vörös festéköt.

(Tudniillik, hogy majd azzal bekeni a ladik szélét ezifraság szempontjából.)

— Fordul is már, hogy a fahajót, a melyet maga után huz, mint illik, orrával fölfelé állítsa a parthoz.

Egyszerre sokan kiáltanak föl:

— Ausztria!

— Ugy-e mondtam! — kiáltja a nyertes öreg.

A többiek csodálattal néznek rá. A vesztes így szól:

— Kend még most is ott lehetne a timonrud mellett.

— Hát — mondja szerényen az — ha csak szöm köllene hozzá. De a pejkök már nem birják. Tudja kend — teszi hozzá hamiskás mosolylyal — nagyon sokat táncoltam legény koromba...

megnevezésére. Kiss Albert az ügyet minden megjegyzés nélkül a kollegium főfelügyelőihez tenné át.

A közgyűlés 32 szavazattal 23 ellen a Mitrovics Gyula indítványát fogadta el.

A választások eredménye.

Egy órákor hirdette ki Puky Gyula a bizottságok alakítására megejtett szavazás eredményét.

A szavazás egy szétosztott nyomtatott lista szerint egyszerre történt. És ez a lista némely nevekre nézve egyhangúlag, másokra nézve szavazattöbbséggel keresztül is ment. Összesen 17 bizottságot alakítottak így meg. Legtöbb bizottságba volt jelölve s meg is választott a két Szikszai Szabó: László és József, amaz 11, emez 6 bizottságba. Ellenben Lengyel Imre, Márk Endre, s kívülök valószínűleg még mások is, noha ők is számtalanszor adták jelét az egyház iránti buzgóságuknak, — egyetlenegy bizottságba se kandidáltak az ösmeretlen komité által, amely a listát úgy állította össze, hogy a lelkési kart se kérdezte meg, nem még Mitrovics Gyulát se az iskolaszék összeállításánál, aki pedig elnöke annak.

Legujabb.

A miniszterelnök apai öröme.

Budapest, január 7. Bánffy Dezső báró miniszterelnököt, felesége ma egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg. Bánffy báróné és az újszülött a körülményekhez képest jól érzik magukat. A miniszterelnököt sokan gratulálták.

Zola az esküdtsek előtt.

Budapest, február 7. Párisból jelentik: Zola Emil sajtópörét a köztársaság elnökéhez intézett nyílt levele ügyében ma reggel kezdte el tárgyalni az esküdtsek. Az érdeklődés óriási, de Páris közönsége a tárgyalás óráiban elég nyugalmat tanusított és a rendet mi sem zavarta meg. A magasrangú katonatisztek, akiket Zola tanukul kért beidézni, egytől-egyig megjelentek.

NAPI HIREK.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága február hó 11-ik napján délelőtt 9 órákor tartja évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai közül kiemeljük a fontosabbakat:

A nagymélt. m. kir. Honvédelmi miniszter ur 120/XIV. számú leirata a törvényhatóság által az újonnan felállítandó honvéd hadapród iskoláknál tett alapítvány ügyében.

Ugyanannak 84030 x. 1897. számú leirata a loavató bizottságok megalakítása tárgyában.

A vármegye kezelése alatt álló pénztárak váratlan megvizsgálásával megbízott küldöttség jelentése megbízatásában történt eljárásáról.

Kir. tanácsos alispán ur jelentése arról, hogy Oláh Imre szolgabíró, debreczeni anyakönyvvezetővé történt kinevezetése folytán, szolgabírói állásáról lemondván, nevezett: teljesített, hosszas szolgálatának elismerése mellett, a közgyűlés jóvá hagyása reményében állásától felmentette.

Az üresedésbe jött szolgabírói állásnak választás útján leendő betöltése.

Ugyanannak jelentése arról, hogy a néhai Pap Sámuel volt virilis, bizottsági tag elhunytával megüresedett helyre, a póttagok közül a sorrend szerint következett dr. Nagy Gábor h.-nánási lakos ügyvédet behívta.

Ugyanaz a vármegye kezelése és felügyelete alatt álló pénztárak mult év

december és folyó évi január havi váratlan megvizsgálásai alkalmával felvett jkvét bemutatja.

Zenplénvármegye közönsége a Honvédelmi miniszter urhoz az iránt intézett felterjesztését, hogy a m. kir. honvéd hadapród iskolába kedvezményes tandíjban ne csak az állami alkalmazottak gyermekei, hanem a törvényhatósági alkalmazottak gyermekei is részeltessenek, pártolás végett közli.

Szabolcsvármegye közönsége a Belügyminiszter urhoz intézett az iránti feliratát, hogy a nép tanácsadójaul hivatott községi jegyzői kar, a munkásságát rendkívül igénybe vevő s a népet tőle elidegenítő állami adó behajtásától s az e körüli teendőktől a törvények módosítása útján mentessék fel, továbbá, hogy az uzsora és család büntette és vétsége a hivatalból üldözendő cselekmények sorába igattassék pártolás végett küldi.

Hevesmegye közönsége „Földmívelés” és „Népszava” ezimű, tévtanokat s folytonos izgató cikkekkel tartalmazó szocialista lapok terjesztésének megakadályozása iránt a Belügyminiszter urhoz intézett feliratát támogatás végett közli.

H.-Böszörmény város polgármestere a városi képviselőtestületnek 244/1987. és 7339/1897. kgy. számú határozatát, mely szerint a koldus ápolási tőke kamatainak az ápolási kiegészítő részét képező szükség kórház felszerelési költségeire való felhasználása mondatott ki, jóváhagyás végett felterjeszti.

Vármegyei főszámvevő jelentése H.-Hadház község 1898. évi költségvetése megvizsgálásáról.

— **Találkozás 25 év múlva.** A kik 25 év előtt tettek érettségi vizsgát a helybeli ev. ref. főgymnáziumban, találkozást terveznek az év nyarán. 1873 ban tettek érettségi vizsgát: Csányi Viktor, helybeli kir. tanfelügyelő, Dalmy László földbíró, Csanak József nagykereskedő, Marjay Péter országgyűlési képviselő nagylétai, Szathmáry Sándor mihályfalvai pap, dr. Adler Adolf nagykarolyi ügyvéd, Papp Géza szatmári főjegyző, Szombathy János r. bej. hivatal főnökhelyettes, Szabó István pénzügyi titkár, dr. Balogh János eszkömi körorvos, Rácz Lajos városi hivatalnok, Pápay Károly böszörményi községi bíró, Pinkóczy Zsigmond kir. táblai tisztviselő stb. Az összehívásra nemsoká bizottság alakul.

— **Petőfi ünnep.** A „Petőfi Társaság” a magyar szabadságharc ötvenéves jubileuma alkalmából már régebben készül, hogy a nagy korszak legnagyobb eszme hőseinek, a nemzeti költészet, a sajtószabadság legfényesebb nevű bajnokának, Petőfi Sándornak emlékét méltó díszszel megülje, éppen márczius 15-én. E nap volt az, melyen Petőfi és lelkes társai a nemzet kívánalmait magában foglaló 12 pontot, és a „Talpra magyar”-t a szabaddá tett sajtón censura nélkül kinyomatták. Az irodalom és nyomdászat ezen szoros kapcsolatának történelmi emlékeül a Petőfi Társaság összeköttetésbe lépett a nyomdászfőnökök egyesületével, hogy a nagy napot méltó módon együttesen üljék meg, országos irodalmi ünnepély rendezésével. Ez okból a Petőfi Társaság bizottsága és a nyomdászfőnökség egyesületének elnöke s titkára már több értekezletet tartott e tárgyban s azon megállapodásra jutott, hogy az ünnepélyt a fővárosi Vigadó nagytermében tartják meg márczius 15-ének délelőttjén, a nap emlékéhez méltó programmal, melyet Jókai Mór hosszabb felolvasása fog bevezetni. Petőfi-ünnepet diszebed követi ugyancsak a Vigadó termében. Magának a nagyszabású ünnepélynek rendezésében a Petőfi Társaságon kívül részt vesz a Feszty-féle ünnepélyrendező bizottság, valamint az egyetemi ifjuság is.

— **A honvéd gyalogsági laktanya kibővítése.** A honvéd legénység kiképzésénél beállott változások miatt a nemrég épült péterfiai honvéd laktanya már 1894-ben szűknek bizonyult. de a honvédelmi miniszter csak a mult év végén hatalmazza fel a budapesti első kerületi honvéd parancsnokságot, hogy a laktanya kibővítése és átalakítása iránt tárgyalást indítson a várossal. Erre nézve tegnap érkezett meg a parancsnokság átirata, amely szerint a sörház utcai szárny egy része volna emeletre veendő, olyan formán hogy a jelenlegi tiszt értekezleti szoba, vivóterem, olvasó szoba s ezenkívül a tiszt étkező az emeletre jutna, a földszinten pedig három zászlóalj részére altisztképző iskola rendeztetnék be. A honvédelmi miniszter a szerződés hátralevő idejére a törvényszerű bérösszeget biztosítja a városnak az építendő új helyiségekért.

— **A népkönyhára tett adakozások** mult heti kimutatásában tévesen volt közölve Thót Ferenczné tanárné 1 frt. adománnyal, ki is 2 frtot adományozott. E héten újból adakoztak: Papp Lászlóné 5 frt, Egy ismeretlen 10 frt, dr. Szántó Sámuel n. anyósa emlékére 10 frt, Az o. m. bank váltó bírálói koszorúárának felesége 7 frt, N. Kovács Imréné (Miklós u.) 5 frt, Ormódy Lajosné 5 frt, Egy szives adakozó 4 frt, Orsz. tanítói árvaház növénydekei, Némethy Lajos, Kozma László, Szentkirályi Tivadarné 2—2 frt. I. ker. kapitányság 1 frt, Brunner Edéné 1 frt, Kis Sándorné raktári eljáró neje 1 frt, Benyáts Emilné 2 véka krumpli, Pethő Lajos timár 1 zsák krumpli, Szentkirályi Tivadarné 1 zsák krumpli, Hidvéger Mihály 2 zsák krumpli, Sz. M.-né 1 tálláposzta, N. N. a n. k. j. 10 k. bab, 12 k. szilva, 10 k. kása, 20 k. krumpli, 5 k. tengeri dara, 10 k. liszt, 12 k. rizskása, István gőzmalom 2 zsák liszt.

— **Debreczen és Dicső-Szent-Márton.** A közvilágítási statisztika, melyet a hazai városok által beküldött adatokból állított össze Tikos Imre mérnökünk, több esetben buzdítólag hatott már egyes helyeken. Csongrád, e 20.000 tősgyökeres magyar lakossal bíró alföldi gazdag város képviselő testülete már foglalkozott azon eszmével, hogy egyiptomi sötétségéből kibontakozva, legott a legmodernebb világítási módot vegye igénybe s ez által egyszerre tegye jóvá évtizedes mulasztásait. Legközelebb pedig Dicső-Szent-Márton, Kis-Küküllővármegye székhelye, hol Sándor János a főispán és a mi jó ismerősünk Elek Laci a titkárja, tudatja, hogy utcai lámpáit az eddigi 46-ról 68-ra emelte fel, tehát igtassuk ki azon városok sorából, melyek semmiféle világítással nem bírnak. Szívesen tettünk eleget a 3000 lakosu derék kis magyar város óhajának, sőt azt is elősmeréssel közöljük, hogy saját nyomdájá van és egy magyar hetilapot tart fenn; kulturális czélokra pedig sokat áldoz az intelligenciájá.

— **Ügyvédi kamara.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Endrődy Pált Turkeve székhelylyel és dr. Szesztay Zoltánt Nyiregyháza székhelylyel, az ügyvédek névjegyzékébe fölvette.

— **A női ipariskola felügyelő bizottsága** szombaton d. u. ülést tartott, melyen Veresné Szathmáry Teréz elnökölt. Jelen voltak: Szabó Kálmánné, dr. Bakonyi Miklósné, Brunner Edéné, Jablonczay Kálmánné, Kubek Erzsébet igazgatónő, Konecz Ákos, Dóczy Gedeon, Zala Márk és S. Szabó József bemutatta. Az igazgatónő első félévi jelentését, mely az intézet örvedetes fejlődésével számolt be. A növendékek száma felül van hetvenen, úgy hogy a jelenlegi helyiség szűk és felette kívánatos volna, ha a nemes város az iparos iskola építésénél a női ipar iskola számára is gondoskodnék megfelelő tantermeiről.

— **A hadmentességi díj.** A városi adóhivatal figyelmezteti mindazokat, a kik a hadmentességi díjat tartoznak fizetni, hogy ez iránti jelentkezéseiket el ne mulasszák. Még e hó folyamán jelentkezhetnek Hungária-épület 1. emelet 7. ajtó, naponta reggel 8 órától délutáni két óráig a hadmentességi díj nyilvántartónál.

— **A népkönyha javára.** Balogh Kálmánné urhölgy Hajdu-Sámsomból 2 frtot adott át szerkesztőségünknek a népkönyha javára. A kegyes adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Nyugtázás és köszönet.** Január 8-án a jogász-báira felülfizettek: Nagy Károly táblai bíró ur 5 frt, Liszka Nándor jogakadémiai tanár ur 2 frt 50 kr. Mely összeget ezennel köszönettel nyugtázza a rendezőség.

— **Malálos elgázolás.** Végzetes szerencsétlenség történt tegnapelőtt Sámsón községben. Hajdu Juliánna három éves siket néma leányt az utcán egy két lovas szekér elütötte. A kis leányt a lovak összerugdalták s a fával megrakott kocsis is keresztül ment rajta. Hajdu Juliánna ott a szerencsétlenség színhelyén nyomokban meghalt. Az előjáróság táviratban értesítette a debreczeni vizsgálóbírószágot, melynek részéről a helyszínén járt *Harcsányi* Gusztáv vizsgálóbíró és dr. *Isoó* János törvényszéki orvos annak megállapíthatása végett, nem forog e fenn gondatlanság.

— **Fegyenczek szállítása.** A debreczeni ügyészség fogházából a múlt héten tíz fegyencet szállítottak el Lipótvárra, az ottani fogházba, büntetéseik kitöltése végett. Az elszállítottak között volt *Kapusi* Gábor, *Kelemen* András, a debreczeni tolvajszövetkezet két főczinkosa, kikre négy és fél évi fegyházbüntetést mért ki a törvény; továbbá *Bémer* István, ki 17 éves nejét, mert az, míg ő a katonaságnál szolgált, hűtlenül elhagyta, — meggyilkolta.

— **Véres családi dráma.** H.-Nánáson tegnap véres családi dráma játszódott le. Szathmáry Lajos kovácmester négy évvel ezelőtt feleségül vette egy h.-nánási kovácmesternek a leányát, Kócs Mária. Alig éltek együtt félévig, a férj a jólelkű asszonyt, a hü feleséget ütötte verte úgy annyira, hogy az asszony egy szál ruhában éjnek idején menekült szüleihez s a válópert megindította férje ellen. Eközben Szathmáry a fővárosba ment s beállott rendőrnek, honnan azonban négy hét múlva hanyagsága miatt elbocsátották. Nemrég hazatért s az asszonyt hívta magához, de az nem akart vele lakni. E hó 6-án megleste Kócs Mária, mikor az hazulról eltávozott. Találkoztak is, de az asszony kit Szathmáry már előzőleg megöléssel fenyegetett, betért a közeli üzletbe. Szathmáry elbujva várt reá. A szegény nő azt hitte, hogy férje már eltávozott s hazafelé indult. Férje hirtelen előtte termett s forgópisztolyát előrántva nejerelött. A lövés nem talált, az asszony futni kezdett, ekkor Szathmáry hátulról lőtt reá. A golyó a koponyacsontba furódott s a szegény asszony összerogyott. Ekkor még két lövést tett reá, egyik a balkart furta keresztül, a másik mellébe furódott az asszonynak. Szathmáry véres tette után elmenekült, de a csendőrök megtalálták s elfogták. A fiatal asszony állapota súlyos, de nem életveszélyes. A részvét iránta általános.

— **Kalapcsere.** A tegnapi teaestély alkalmával egy U. J. monogrammos fekete posztó kalapot valaki tévedésből elcserélt, illetve elvitt. Szíveskedjék azt a szerkesztőséghez beadni.

— **Ráér még.** Egy öreg néni, a százhoz nagyon közel, alig lát az istenadta, tipegett elő az előszobából és a kapitányt azzal köszöntötte:

— Kérem, maga az a legjobb ur itten:

A kapitány nem vállalta czimezést, hanem bemutatta magát:

— A kapitánynyal van szüle. Mit kíván?

— Akkó jó. Az a, annak hívik. Kérem, vögyön fő — a szögényi házba.

Az öreg szüle reszkető feje úgy ingott ide-oda, mint egy ringadozó porcelán figuráé.

A kapitány előhívatta a gazdást, a ki nagyon szomorú felvilágosítást adott. A szegények háza tele van, többen is vannak már benne, mint ahány számára berendezve van.

— Hallja-e szüle?

— Mia, kérem? — motyogott, félrehuzva füléről a kendőt.

— Várni kell. Tele van a szegényház — kiáltotta oda a kapitány.

Az öreg asszony mondta aztán:

— Meddig köll?

— Mig valaki kihal...

A szüle többször mélyen megingatta a fejét és hajtogatta:

— No-no, iszön ráérok, ráérok én még. Majd sorba gyüvök...

Es reménykedve tipegett kifelé.

SZÍNHÁZ.

* **Három előadás.** Szombat este Ninette került színre *L. Komáromy* Mariskával, a ki művészi énekéért tömördek tapsban részesített a közönség. Sok tapsot aratott *F. Kállay* Lujza is, aki bájos megjelenésével és ügyes játékával is hozzájárult ahhoz a tetszéshez, amelyet az énekével keltett. Vasárnap délután *Rip-Ripet* adták. — Ebben *Kállay* Lujza és *Békéssy* tetszetek. Este *Berezik* kitünő népszínművét. Az igmándi kispap-ot adták. *L. Komáromy* Mariska bájosan énekelte a népdalokat. *Sziklay* jóízű humorral játszotta a tanítót. A sikerült előadás alatt jól mulatott a közönség.

* **A szinigazgató nyilatkozata.** *Komjáthy* János szinigazgató ur a következő sorok közlésésére kért föl:

Tisztelt Uraim! Becces lapjuk szombati számában „páros bérlők panaszos kérése” czimmel megjelent kis közleményre engedjék meg, hogy a következőkben valaszolhassak.

A műsor össze állításánál szigoruan vigyázok arra, hogy minden műfaj, mindenféle darab páros és páratlan bérletnek egyenlően jusson ki. Sőt még a múlt évi műsört is tekintetbe veszem. Így a *Bánk bán*, *Pry Pál*, *II. Rákóczy*, *Viola*, *Makranczos hölgy* stb. darabok mind annak tekintetbe vételével tűzettek ki, hogy melyik bérlet látta tavaly.

Egyébiránt, hogy egyik bérlettel szemben se történik igaztalanság vagy részrehajlás mutatja a műsor melyet nyugodtan bocsátok bárkiitélkezése alá. Ime:

Mindkét bérletben ment: Gyimesi vadvirág (uj), Kisasszony feleségem, Nioba, Kék asszony (uj), Vasember, Hoffman meséi, Diplomás kisasszony (uj), Arthur kalandjai (uj), Borus szerelem (uj), Királyné dragonyosa, Mária bátyja (uj), Trilby (uj), Ezer év, Marianna (uj), Katonadolog (uj), Császár ezredese (uj), Huszárosan (uj), Ember tragédiája, Dolovai nábobleánya, Folt, amely tisztit (uj).

Páros bérletben ment: Nagyzás hóbortja, Sabinnók elrablása, Ifj. Fromont és id. Risler,

Cremonah, Kolostorból, Boszorkányvár, Don Caesár, Kertészleány, Könyvtárnok. Három kalap, IV. Henrik, Regruta (uj), Vereshaju, Cziterás, Haza. Tót leány, Üdvöske, II. Rákóczy Ferencz, Liliomfi, Allamtitkár ur, Szókimondó asszony, Betyár kendője, Piros bugyelláris, Pry Pál, Bánk-bán, Durand és Durand, Kornevillei harangok.

Páratlan bérletben ment: Dózsa György, Vasgyáros, Gárdisták (uj), Ingenélők, Becsület, Trapezunti hercegnő, Vigécek, Bányamester, Vájlunk el, Otthou, Falu rossza, Nap és Hold, Angyal Bandi, Idegen nő, Virágcsata, Arany ember, Suhanoz, Bibor és gyász, Viola, Rang és mód, Helyettes, Hivatalos feleség (uj) **Párosnak szurdán,** *Fernande*, *Fekete* gyémántok, *Ninette*.

Én nem tudom belátni, hogy e műsor szerint a jobb darabokat a páratlan kapná — azt hiszem önök se.

Debreczen, 1898. febr. 7-én.

Üdvözli kész hívők

Komjáthy János.

* **Színházi műsor.** Hétfőn *Kornevillei* harangok *Komáromy* Mariska vendég-fellépte. Kedden *Makranczos hölgy* *Sakcspeare* vigjátéka. Szerdán *Hivatalos feleség*. Csütörtökön *Ember tragédiája*. Esti előadásban utoljára. Pénteken, Szombaton és Vasárnap *A Gésák*, a magyar színház nagysikerű operette újdonsága — a főbb szerepekben: *Kállay* Lujza, *Serfőzy* Zseni, *Szabó* Irma, *Karacs*, *Békéssy*, *Sziklay*, *Fenyéri*, *Szentes*, *Vidor*, *Tanay*, *Bartha* és *Rubossal*. Fényes kiállításal.

Gyászrovat.

† **Szlávy Adolf.** Erkenézy Szlávay Ferencz úgy a maga, mint neje *Kuthy* Bertha és gyermekei: *Irén*, férje *Cseley* Gyula m. kir. honvéd főhadnagy, *József* tartalékos honvéd huszár hadnagy és számos rokon nevében megtört szívvvel jelenti a legjobb testvér, sógor és nagybátya *Erkenézy Szlávay Adolf* folyó hó 5-én életének 60-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 8-án délelőtt 9 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni *Er-Kenéz*en a családi sírboltban. Debreczen, 1898. február hó 6-án.

Mulatságok.

* **Örmesterek hálja.** A debreczeni helyőrségi örmesterek márczius hó 5-én a „Bika” szálloda dísztermében nagyszabásu bál rendeznek. A bál előkészületeit most teszi meg a rendezőség. Tegnap délelőtt az örmesterek nevében *Mendelovits* Adolf és *Katona* Gyula örmesterek tisztelegtek *Jekelfalussy* Lajos tábornok nejejénél s felkérték a bál védnökségének elfogadására. A tábornok neje készséggel tett eleget az örmesterek kérésének s a bálanyai tisztet elfogadta. A bálon beléptidij nincs, azon csak meghívott vendégek vehetnek részt s belépti-jegyül a meghívó szolgál.

Az iparos-kör bálja.

Fényesen sikerült bált rendezett tegnap este a Bika nagytermében az Iparos-kör. Romlatlan jókedv pezsgett mindvégig s a késő hajnali órákban végződött mulatság emléke bizonyára sokáig megmarad sok szép fiatal leány ábrázoló lelkében. A rendezőség ígéretéhez képest csakugyan remek női tánczrendekkel kedveskedett. A Magyar testvérek zenekara tüzzel húzta a láb alá valót s a fiatalság buzgón járta a tánczot, különösen a csárdásnak nem akart se vége se hossza lenni. A négyeseket 150 pár tánczolta.

A kedélyes mulatságon városunk legtekintélyesebb iparosain kívül ott láttuk *Dégenfeld* József gróf főispánt és *Komlóssy* Arthúr főjegyzőt is, kik győ-

nyörködve nézték a fiatalság fesztelen jókedvét.

Jelenvoltak :

Asszonyok : Nádai Rezsóné, Faragó Istvánné, Némethy Istvánné, Kovács Jánosné, Korotnai Lajosné, Papp Lajosné, Katona Antalné, Nagy Sándorné, Török Bálintné, Bazsek Lajosné, Takács Sándorné, Széll Sándorné, Holes Jánosné, Megyeri Lajosné, Medgyaszay Sándorné, Czerék Aronné, Varga Istvánné, Tolnai Dánielné, özv. Gaosári Sándorné, Szabó Mihályné, Kollát Imréné, Varga Istvánné, id. Magyar Imréné, Magyar Kálmánné, Rácz Istvánné, Jónás Lajosné, Nagy Ferenczné, Barna Jánosné, özv. Albert Istvánné, Fülöp Mihályné, Frenzl Gyuláné, Piros Józsefné, Pálfi Lajosné, Hubert Józsefné, Kollát Imréné, Kiss Imréné, Kovács Ferenczné, Varga Mártonné, Molnár Györgyné, Nagy Péterné, Bisotka Gáborné, Hajós Elekné, Lifkovicz Istvánné (Földes), özv. Surináné, Balázs Jánosné, Kövesdi Józsefné, Szőke Istvánné, özv. Fehér Lajosné, Orbán Lajosné, Veszpréminé, Ókrös Sándorné, Szabó Péterné, Molnár Józsefné, Szücs Imréné, Mindszenty Lajosné, Csizsár Ferenczné, Bogdán Lajosné, Mikó Józsefné, Lőrincz Mártonné.

Leányok : Szabó Iduska, Orbán Zsuzsika, Németi Mariska, Erdei Juliska, Kovács Erzsike, Daku Róza, Ókrös Eszti, Pap Piroska, Kiss Margit, Kovács Juliska, Molnár-nővérek, Szekeres Erzsike, Bazsek Erzsike, Endresz Eszti, Czerék Erzsike és Margit, Nagy Mariska, Szőke Rózi, Nagy Emma, Kálmánzhey Róza, Mindszenty Eszti, Koppél Róza, Fehér Róza, Tasi Juliska, Csikesz Szidike, Miszti Juliska, Komlós Juliska, Eles Jolán, Rácz-nővérek, Nagy Róza, Barna Erzsike, Albert Juliska és Erzsike, Fülöp Juliska, Nagy Mariska, Javorszky Zsuzsika, Piros Erzsike, Frenzl Jolán, Juhász Mariska, Pálfi Róza, Papp Mariska, Németi Gizella, Tóth Erzsike, Szécsény Ilonka és Piroska, Korotnai Róza, Varga Ilona, Kádár Róza Marjalaki Vilma, Mikó Juliska, Orosz Jolán és Eszti, Korom Róza, Rörök Klárka, Lőrincz Anna, Surina Giza, Balázs Eszti, Szücs Róza, Csironecz Róza, Tamasovszky Róza, Tóth Juliska, Kulesár Erzsike, Hubert Mariska, Korotnai Juliska, Katona Jolán, Nagy Eszti, Juhász Sárika, Szekeres Róza, Medgyaszai Erzsike, Csonka Ida, Nagy Margit, Balog Eszti, Soltész Eszti, Kálmánzhei Anna, Acsádi Juliska, Kolnik Mariska, Kövesdi Eszti, Ormós Eszti és Juliska, Pap Juliska.

* **A fillér egyesület teaestélye.** Szombat este tartotta az ág. hitv. evang. filléregylet teaestélyét a Bika szálloda disztermében. Jókedv uralkodott mindvégig, mert úde fiatal leányoké volt ez az est. S bizony van sok olyan poétikus lelkű ember a kinek kedvesebb a szerény, illatos ibolya mint a hivalkodó drága kövekből kirakott műrőze. Az estély különben fényesen sikerült, s a rendezőség el is követett mindent hogy az minél mulatságosabb és élvezetesebb legyen. Az első négyest 150 pár tánczolta. Az estély sikerét emelte gróf Dégenfeld József főispán megjelenése is. A felszolgáló és jelenvolt hölgyek névsorát itt adjuk :

Felzolgáló leányok : Vágó Iluzi, Materni Gizella, Kondor Emma, Budaházy Klári és Jolán (Sámson) Kádár Berta, Zalay Ilona, Kállay Mariska, Borsányi Ilona, Hadházy Ilona, Kádár Ilona (Szakoly) Bartók Juliska, Szőke Margit, Lesska Paula, Prunyi Elza, Vind Gizella, Hanke Emma, Budaházy Szeréna, Acs Nagy Böske, Raics Erzsike, Szép Gizella, Baksai Ilona, Kacsó Gizella, Pávay Ilonka, Remetey Juliska, Ganovszky Margit, Kiss Rózsika, Frumm Paula, Jamosy Gizella, Simay Mila, Günczy Mariska, Dienes Klára, Führer Ernest és Melanie, Faragó Margit, Czegléd Teréz, Sik Hermin, Neubauer-nővérek, Simon Etelka, Borboly Milike,

Laszgalner-nővérek, Margitai Ilonka, Juhász Iza és Ilonka, Lőrincz Ilona, Balsay Ilona, Bereselly Sarolta, Krisztián Giza, Kovács Irén, Kovássy Sarolta, Dóczy Ilona.

Asszonyok : Géresy Kálmánné, dr. Benedek Jánosné, Ormós Gáborné, Záthorcsy Istvánné, Materny Lajosné, Harmath Gergelyné, Forgács Károlyné Raics Lajosné, Polster Adolfné, Szathmáry Jánosné, Kürthy Jánosné (Szoboszló), Szőke Istvánné, Krisztián Alajosné, Balogh Józsefné, Zimmermann Gyuláné, Kállai Istvánné, Berczelli Ödönne, Nádai Rezsóné, Sós Albertné (H.-Pályi) Juhász Józsefné (H.-Pályi), Lőrincz Lászlóné, Dienes Barnáné, Budaházy Gyuláné (Sámson), Faragó Miklósné, Laszgalner Kálmánné, özv. Boda Jánosné, Boda Ferenczné, özv. Meinert Lajosné, Lux Albertné, Kutsa Lajosné, Pálfi Józsefné, Dóczy Gedeonné, Hadházy Ferenczné, Balla Mihályné, Fries Károlyné, Fazekas Sándorné, Baranyi Györgyné, Kovács Mihályné, Oláh Ferenczné, Trnka Gottliebne, Emmert Antalné, Bunyitai Béláné, Fábian Istvánné, özv. Váradi Istvánné, Kaderász Gyuláné, Riesz Henrikné, Rochlitz Arthurné, özv. Antalovics Antalné, Czegléd Józsefné, Bőszörményi Mihályné, özv. Tóth Istvánné, Simon Kálmánné, Konczek Gézné, Fleischman Józsefné, Acs Andorné, Franciscs Norbertné, Kiss Károlyné, Gyürky Sándorné, dr. Nagy Lászlóné, Jóna Gyuláné, dr. Bartha Béláné, Irsay Miklósné, Szikszay Gyuláné, Békéssy Sándorné, Tóth Gyuláné, Tóth Györgyné, Neubauer Jánosné.

Lányok : Barsay Ilona (Nagy-Káta), Lux Olga, Székér Alviná, Czegléd Teréz, Tóby Pepi, Baranyi Mariska, Kovács Iza, és Margit, Emmert Evelin és Tónika, Lukács Klementina (Nyiregyháza) Hórus Anna, Fábian Mariska, Kaposztás Eta és Ilona, Antalovics Miezike, Győri Ilona, Lang Irma, Simon Irén, Fleischman Ida és Viktoria, Tóth Juliánna, Franciscs Elza, Konrad Margit, Kis Irma és Juliska, Karácsnyai Otília, Szikszai Margitka, Tóth Mariska, Békési Rózsika, Gerlieh Róza.

* **Felülfizetések egy hálón.** A kőmives segédek önképző egylete által f. hó 5-én a Margit-fürdő disztermében megtartott bál alkalmával felülfizettek Horváth Jánosné, Illés Zsuzsika, Székeli Róza, Horváth János, Vig János, Cseresnyés Sándor, Stégmüller Árpád, Biczó Gyula, Kállai Sándor, Szabó Mihály, Kapros József, Vértessy József, Varga Lajos, Salánki János, Csapó Ferencz, Szabó József, Snájder István, Várady Károly, Cseh János, Balázs Sándor : mely szívessegekért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

Törvénytörés.

* **Büntügyi végtárgyalások sorrendje.** A debreczeni törvénytörés büntügyi tanácsa előtt a jövő héten a következő büntügyekben tartanak végtárgyalást :

Február 15-én. Rozenfeld Jakab ellen csalárbukás büntette. Berger Hermann ellen. Novák József ellen tüzvész okozás, vétsége miatt.

Február 9-én. Szabó Péter ellen hamis tanuzásért, Bodnár János ellen gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétségeért, — február tizedikén Pokrócz Ferencz ellen sikkasztás vétségeért, — Kállai István ellen súlyos t. sértés büntetéseért, Molnár Imre ellen kiszabása, ugyanazon napon ítélethirdetés; február 11-én Fehér Lajos s társa ellen lopás büntette, — idősbb. Beregszászi János ellen uszora vétség; február 12-én Lőrincz Istvánnak, Barta József s társai ellen rárgalmazás iránti sajtótárgyalása.

Művészet és valóság.

Olyan eset ez, amely akármit mondjon a nagy Taine, de kiáltóan érvel amellett, hogy a művészet és a valóság gyakran iker-testvérek. Sz. hajdumegyeyi községben világosodott meg ez az igazság a legnapfényes-

sebben. Ebben a kis községben a legutolsó sáskajárás óta az volt a nevezetesebb eset, hogy egy öttagú vándor-színész-trupp húzódott rajta keresztül. Voltaképp csak átmenőben voltak e községben, de mivel a továbbutazásban némi akadályok merültek föl, elhatározták, hogy színházi előadást rendeznek a község amaz egyetlen impozáns termében, melynek falai között annyi szováti hazafi rugott már be honfiai és egyéb bubáutábau. Ugy hirdették, hogy :

Rómeó és Julia adatik, „azon veróniai szerelmes pár iszonytató története, melynél szebb és szívréhatóbb már nem képzelhető.”

Mint a suvicszba mártott hüvelykujjal mázolt falragaszon hirdették :

„E szívet megkapó színházi darab már megrikatta a világ valamennyi királyúját és hercegét és a köszívű gazdagok épen olyan azott szemmel nézik, mint a vaskók barázdas arcu lakói.”

Akinek emberi szíve van, akiben Isten-től adatott lélek lakozik, az eljön és megtekinti e csodás művet, hogy okulva e szomorúságon, óvakodjék a hasonló szerencsétlenségektől. A szovátiak a nemzet napszámósaiknak hívó szózatára nagy számban seroglettek a nagykorcsmába és pipaszó mellett nézték a szerelmes darabot. Egy színész több szerepet is játszott, de úgy el tudták magukat változtatni, hogy bizony a szovátiak nem ismerték föl őket. Az erkélyjelenet ugyan nem tetszett és az öregebbek föl is kiabálgattak a színpadi erkélyre (amelyet két hordóból tákoltak össze) :

— Szégyen ám ilyen pengyolásan mutatkozni.

— Ha nincs tisztességes ujasa, kölcsönözünk.

Mindazonáltal nem történt baj az utolsó felvonásig. Ami ekkor történt, az már olyan dolog, amely meglehetősen kompromittálja Shakespeare legköltségesebb nőalakját: Juliát. Rómeó ugyanis, amikor ráborult Juliára, kivüle még egy lényt talált a koporsóban. Az ismeretlenség homályából szökött oda ez a lény és nyomban sirni kezdett. A közönség borzadott e tulvilági hangoktól és a függőgy villámgyorsan legördült. Julia anyja lett...

Uriel.

Öngyilkos honvédtiszt.

Szeged, február 6.

Szükszávu távirat érkezett a szatmári 12-ik gyalogezred parancsnokságától a szegedi honvédtiszt ismétlődő iskola parancsnokság, tisztjeihez. Ennél aligha is foglaltatott több ebben a táviratban :

— Hadnagy Szuhányi meglötte magát. A halállal vivódik.

Sok meleg bajtársi szívet megrezgettett ez a rövid bánat hir. Mert hadnagy Szuhányi még egy hete együtt szorgoskodott s együtt szórakozott szegedi tisztibajtársaival. Neki volt mindig mosolygós az arca, midőn, ugye lehet, arany csillagokról beszélgetve, már melázott, gondolkozott a koporsó rémletes arany-czifraságairól.

Alig egy hete, hogy a tiszt ismétlődő iskola fegyelme és kötelezettségei alól felmentette magát a rokonszenves, fiatal vig fü s visszakérezkedett a csapathoz, szatmári ezredéhez.

Mig emléke tehát egész friss mind a bajtársi körben, mind ama kevés polgári társaságban, hol megfordult, hol időt töltött az elegáns Szuhányi Tibor hadnagy.

Mert feltűnően elegáns volt a fiatal csinos tiszt. Inkább magas és karsu, mint kisasszony sem mindenik. Gondozott szőke, kis császárszakállt viselt s olyan nagy gyerekes kék szemű voltak. —

Azután tisztavé zalmas oldotta hajland

házaso
lyett
választ
ki elők
most, r
okból r
vivódik
E
sirba t
hadnag

a félév
Minisz
gakra
gazdas
Hasonl
taninté
helybel
nárát é
küldött

B
ujfalu
nyekér
de még
midőn
gény a
mely p
tegnap
járóság
folyó
melyne
tisztá j
vásárlá
földbirt
szóltta

IRO

részvén
„A mag
tes nag
jelenés
ugyan
paratlan
jelesemb
kának
is legn
történel
az I—
tehát
és X. P
ország
bécsi k
most je
143—14
Henrik
resemb
irja. A
Habsbu
nak tr
kezdőd
a Sák

S

14 fr

Azután kellemes, kedves modoru, igazi tisztavérü nemes fiu. Fehér asztalnál, bizalmas körben el-elmondta, mikor már oldódtak a nyelvek s az ember, a férfi is hajlandóbb az érzelésre:

— Kilépek a katonaságtól. Meghazasodom . . .

Es a rózsás arcu menyasszony helyett, mégis inkább a csontos arcu halált választotta vigkedvü hadnagy Szuhányi, ki előkelő dzsentri-családnak a fia s ki most, mint a távirat jelentette, ismeretlen okból meglötte magát s halálra sebesülten vívódik . . .

Es a kis hadnagy — ugy lehet — sirba temeti titkát, az elegáns, szőke Tibor hadnagy.

Tanügy.

* **A debreczeni gazdasági tanintézetében.** A félévi vizsgák e hó 11-től 26-ig tartanak. Miniszteri biztosul ezen tanintézeti vizsgákra Hartlini Hartlinskyi Gyula a kassai gazdasági tanintézet tanára küldetett ki. Hasonló minőségben a kassai gazdasági tanintézeti vizsgákra *Vedrődi* Viktor dr.-t a helybeli m. kir. gazdasági tantestület tanárát és a vegyisérieti állomás vezetőjét küldötték ki.

VIDÉK.

Berettyóújfalú az inségesekért. Berettyóújfalú község az inséggel küzdő szegényekért tehetségéhez képest nem nagy, de mégis figyelemreméltó áldozatot hozott, midőn a képviselő testület a községi szegény alapból 110 forintot folyósított, a mely pénzen beszerzett élelmi szereket a tegnapi nap folyamán osztotta ki az előjáróság 36 szegény család között, továbbá folyó hó 13-án táncvigalmat rendez, melynek remélhetőleg 100 frtot meghaladó tiszta jövedelme szinte élelmi szerek bevásárlására lesz fordítandó; ezen kívül a földbirtokos osztály külön felhívásban szólítottatott fel terménybeli adományozásra.

Irodalom és művészet.

* **Mária Terézia kora.** Az Athenaeum részvénytársaság pontosan beváltotta ígéretét. „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagymunkának (milleniumi kiadás) megjelenése tekintetében. Három év alatt csakugyan be lesz fejezve ennek a maga nevében páraülten álló, fényesen kiállított és a legjelesebb írók tollából kikerült történeti munkának kiadása, mely mű terjedelmére nézve is legnagyobb az eddig megjelent magyar történelmi munkák között. Eddig megjelent az I—VI. kötet valamint a IX-ik, összesen tehát hét kötet, hátra van még a VII. VIII. és X. kötet. A VIII. kötetből, mely Magyarország történetét a szathmári békekötéstől a bécsi kongresszusig, 1711—1815-ig öleli fel, most jelentek meg az első, a sorozatban a 143—144. füzetek. Ezt a kötetet Marczali Henrik, a Mária Terézia korszakának legsikeresebb kutatója és leghivatottabb történésze írja. A korszak Mária Terézia atyjának, a Habsburgház utolsó férfi tagjának, III. Károlynak trónralépte körülményeinek ismertetésével kezdődik és Marczali igen behatóan ismerteti Sákóczy mozgalmakra következő csendes

évek történetét, midőn a kétségbeesés harcát a lemondás, a levertség követi. „A nyalka kurucz, aki büszke volt, miként a strucz” — szögre akasztja kardját, bánja is már, ha darabokba tépik a magyar szabadságot; többé fel nem kerekedik annak megvédésére. Ezekhez a füzetekhez igen érdekes műmellékletek vannak csatolva. Egy színes kép „Magyar katonák a hét éves háborúból”; „József és Lipót főherczegek” Bottoni egykoru festménye után; „A pétervárad-i ütközet” Huchtenburg metszete, Ernst Lajos gyűjteményéből. Ezen kívül majdnem minden lapra esik egy szöveg kép. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

* **A magyar nép multja és jelene.** Irta Benedek Elek 7. füzet. A Hunyadiak korával foglalkozik Benedek jubileumi munkájának 7-ik füzetében. Eleteleven mozgalmassággal zajlanak le előttünk a nemzeti dicsőség és önérzet e nagy napjai, midőn az uralkodó és a nép szíve szeretetben és lelkesedésben egy érzéssé dobtant össze, midőn Mátyás, az igazságos, erős keze vas eréllyel tartotta féken az arisztokráciának a nép elnyomására és kiszípolozására irányuló hajlamait és urnak és parasztnak egy mértékkel osztotta az igazságot! Mesterien jellemzi még Benedek Hunyadi Jánosnak és Mátyás királynak magasztos alakjait, erős, logikával elemzi az erdélyi lázadás okait, és élesen világítja meg a nagy király halála utáni állapotokat, a rendnek bomlását és a főnemesség újra való elhatalmasodásának következményeit. Fény és árnyék váltakozik és se egyiknek, se másiknak rajzában nyoma sincsen semmiféle túlzásnak. Mint a nagy munkának eddig megjelent részében, ugy ebben a füzetben is diadalmaskodik a szerzőnek objektivitása, mely mindig és mindenhol az igazság felderítésére irányul.

* **Iluska utolsó nótái.** Két dal, két szívre szóló dal jelent meg a napokban. Hoós János dalai, Iluska leányának, a korán letört kis virág utolsó dalai.

Most is könyv tolu a szemünkbe, a mikor visszaemlékezünk arra, midőn Iluska nótáit a színpadról énekelve hallottuk.

Iluska utolsó nótái.

Édes apjától tanulta és azokkal szállt sirba.

Hattyu-dalok ezek, egy korán letört kis virág dalai, aki ma már angyal társai közt van ott fenn az örökkévalóságban.

„Koporsó a szívem” az egyik, és „Hideg szél fuj” a másik.

Lesz-e zongora, mely ne sirná el azt a két szép Melódiát, lesz-e leány szív, mely meg ne könnyezné a nóták történetét?

— Volt egyszer egy szépséges kis leány, akit édes anyja, apja nagyon szeretett, imádott. A kis Iluska meghalt. Szülei vigasztalhatatlanok. Édes dala, utolsó dala megmaradt örök emlékül . . .

Koporsó a szívem, halott fekszik benne.

Oda van temetve, eltem szép reménye.

Jobb is volna nékem egy csendes sirhalom

Oda járna hozzám, hűtlen galambom

Könyvei áztatnák virágos fejfámat

Tudom — megérezné szívem a hant alatt.

Ára 60 kr. Megrendelhető a szerzőnél Temesvárt.

Vegyes.

Irodalmi amuletek. Charles Dickensnek, a híres regényírónak, nagyon furcsa szokása volt. Megvallotta, hogy nem képes képes kényelmesen s örömmel dolgoztatni, írni, hacsak bizonyos meghatározott kicsi bronznippek nincsenek az asztalán. Mikor ott látta, akkor képzelőtehetsége emberfölötti gyorsasággal működött, csapongott. Három dologra volt szüksége — kék tintára, ludtollra és kicsi fetisoirra.

Egy hölgy, ki a norvég drámaírást, Henrik Ibsent, saját otthonában meglátogatta, világgá kürtölte, hogy Ibsen egész hasonló módon furcsa alaku vörösréz vagy bronzállatok egész gyűjteményével tarkítja íróasztalát. Mintegy ott esusznak-másznak az asztalán — groteszk macskák meg nyulak s másféle ügyesen faragott állatok, lehető s lehetetlen lények. Ibsen ezek társaságában találja meg segítségét, sarkalást a munkára s egész komolyan állítja, hogy nélkülök színművet írni képes nem volna.

Jules Michelet, a francia történetíró, ki hosszú életén keresztül mindig szerette a játékokat, különös előszeretettel viseltetik ama durva művü dobozok iránt, melyekben irományait tartani szokta. Negyven éve már, hogy tanulmányainál mindig ezeket használja. Akármily piszkosakká, rutakká váltak is, — a mi persze elkerülhetetlen volt — ő azokat ki nem cserélte volna a fél világért sem. Valószínűleg azoknak a jelenléte termékenyítette meg az agyát. Éppugy hozzá volt növe íróasztala takarójához; a benne tátongó szakadások s a ráfecsésent tintafoltok Michelet szemében cseppet sem értéktelenítették el azt.

Haydnak talizmánját egyik gyűrűje képezte. Ha ujján viselte, kitünő eszméi voltak; ha nem volt az ujján, mintha esze, minden tehetsége elhagyta volna. Sokszor kijelentette, hogy az ékszer nélkül egész bambának érzi magát. Leült a zongora vagy más hangszer mellé, de a teremtő erő, ugy látszik, mintha a gyűrűvel együtt bucsut vett volna tőle. Nagyon természetes tehát, hogy e kis kincsét majdnem mindig magánál hordva.

Régi pénzek Kinában. Kinában még manapság is forgalomban vannak oly ércpénzek, melyek 2000 évvel ezelőtt verettek; a rajtuk előforduló arczképek s feliratok ezt a tényt kétségtelenül bizonyítják.

Különös gyógymód. Ausztráliában van egy szálló, melybe csak ugy sereglenek a rheumatikus betegek. Ha valamely czápát el-ejtettek, a munkások jó nagy lyukat vájnak a czápa háthusába, a betegek belefekszenek ebbe a szűk sirba s mint a török fürdőknél szokás, két óra hosszat is ott pihennek, mi-alatt a lágy halzsir testükhöz simulva, mint valami langy borogatás veszi körül azt. Ennek a gyógymódnak nagy hire támadt s a „rheuma elleni czápagyógymód” a neve.

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok saját gyárainból

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban).

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 128. Páros bérlet 102.

Ma, hétfőn, 1898. évi febr. hó 7-án:

Kornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Henry de Corneville, marquis	Békési Gy.
Gáspár, apó	Sebessi V.
Biró	Szentes J.
Jean Grenichoux	Karacs I.
Germain	Serfőzy Zs.
Serpolette	L. Komáromy

Holnap kedden, 1898. február 8-án.

A makranczos hölgy.

Vigjáték 3 felvonásban.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy egész óra	80	60
Minden következő óra	40	30
Az utolsó óra utóljára vagy kevesebb időre	30	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapítás és visszamenet nélkül a város körpén belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőkert (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1 40
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy esőnakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	90	60
A nagyerdő fürdőhához, polgári vagy katonai fürdőhához menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő óra	60	40
Különb. három- és lovasúttérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
Minden következő óra	40	30
A katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Köhögés

és rekedtség ellen legjobb a RÉTHY-féle PEMETEFŰ OZUKORKA. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas gyógyszerár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható.

Rethy Béla
gyógyszerár

Eugen herceg szobor sorsjegyek	Huzás
Főnyeremény	már pénteken.
42-12-7	
75.000 korona érték	
Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:	
Közgazdasági bank Debreczen,	
Alföldi takarékpénztár „	
Szent-Királyi Tivadar „	

Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánjától.

75.
1898.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város márczius havi rendes közgyűlésén választás útján betöltendő **adó-pénztárnoki** állásra, mely állás évi 1200 frt fizetés 250 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve s ezennel fokozatos előléptetés folytán megüresedendő

más állásokra ezennel pályázat hirdetettik.

Felhivatnak az ezen állásokra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez **folyó évi márczius hó 15-ének d. u. 5 órájáig** annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1898. január 30-án.

Gróf Dégenfeld József

125-2-1

főispán.

Több mint 100 év óta
az előkelő közönség legkedveltebb illatszere

No. 4711. Eau de Cologne

(kék-aranysszínű ozimkóval) készíti

FERD. MÜLHENS

Köln a Rh. No. 4711.

Kapható minden finom illatszerüzletben.

Homokkerti nagymalom városi lisztraktára.

Van szerencsém t. vevőimet értesíteni, hogy a „Brüll és Kardos“ czég alatt vezetett

liszt-, korpá- és só-nagyraktárunkat

(Egyháztéren a Kereskedelmi akadémia mellett)

saját számlámra átvettem és azon kedvező helyzetben vagyok, miszerint ugy sima, mint műörlésű lisztjeimet elismert kitünő minőségük mellett a legolcsóbb árban számíthatom.

Szives megrendeléseiket kérem

Debreczen, 1898. február hó.

tisztelettel

Kardos Lipót.

Buza, rozs és tengerliszt.

Friss élesztő kétszer naponta!

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.